

Steun een circulaire transitie voor plastic op EU-leest

Inbreng voor het Commissiedebat Circulaire Economie,
11 september 2025

De Nederlandse plasticketen op 1 in Europa

Met die gezamenlijke ambitie heeft de Plactictafel eind juni haar eindrapport opgeleverd. Plastics Europe is blij met het resultaat van de Plactictafel en ziet hierin het bewijs dat alleen in een samenwerkende aanpak de verschillende perspectieven bijeenkomen. Het is cruciaal dat we die aanpak doorzetten. Om het pakket uit te werken in een **EU-consistent uitvoeringsplan** en om verdergaande oplossingen in de EU te bepleiten. Want hoewel in de EU nu wel wordt gezien dat behoud van de industrie voorwaardelijk is voor een overgang naar circulair en klimaatneutraal plastic, is allerm minst zeker dat er op tijd actie komt om in een ontbrekende kader te voorzien dat industrie-investeringen aantrekt.

Wij herhalen daarom de oproep die we met ketenpartners deden in onze gezamenlijke inbreng:

Zorg voor een structurele doorstart van de Plactictafel-aanpak. Er is geen tijd te verliezen om Nederlandse positie in circulair plastic te herpakken en een basis te leggen voor een sterke, toekomstbestendige en duurzame plasticketen

Vanuit ons pan-Europese perspectief willen we daar de volgende oproep aan toe voegen:

Dring aan op een missionaire koers in Brussel. Laat Nederland hier vol inzetten op het zo snel mogelijk implementeren van een geharmoniseerd kader en regels voor:

- Een verplicht aandeel circulair plastic in producten (bijmengregels), als de meest effectieve manier is voor **het aanjagen van de vraag naar circulair plastic**.
- Een uitwerking van de Clean Industrial Deal en de Circulaire Economiewet die de ontwikkeling en opschaling van circulaire alternatieven voor fossiel plastic daadwerkelijk gaat aanjagen.
- Het beschikbaar komen van fondsen en financiële instrumenten die investeringen in plastic recycling en productie aanjagen en die helpen om het concurrentievermogen van de industrie te herstellen.

Innovatief leiderschap in circulaire technologie op het spel

Nederland is vanouds een belangrijk plastic producerend land, waardoor ons land een leidende innovatieve positie in polymeertechnologie heeft. De leden van Plastics Europe in Nederland zijn sterk vertegenwoordigd in polymeren voor de verpakkende industrie, maar ook in die voor de automotive, high-tech en defensie industrie. Zij investeren in mechanische en chemische recyclingtechnologieën, hernieuwbare energie en in de productie van plastic uit biomassa en CO₂. Nu productie zwaar op verlies staat, dreigt die ontwikkeling stil te vallen. Juist nu mondiaal de race om circulaire technologie en capaciteit in alle hevigheid woedt.

Voor een circulaire plasticindustrie en daarmee verbonden keten is dit existentieel. We overleven alleen wanneer we Europees beleid krijgen dat ons helpt hier te blijven innoveren en daarvoor de investeringen aan te trekken. Alleen zo kunnen we bestaande plasticfabrieken geleidelijk ombouwen, overschakelen op duurzame productiemethoden, om uiteindelijk op te schalen en nieuwe capaciteit te bouwen waarmee we de maakindustrie voorzien van 'EU-made' circulair plastic. Zonder verduurzaming van bestaande capaciteit, hebben ook nieuwe groene plasticbedrijven op lange termijn geen toekomst omdat de technologische kennisbasis onherroepelijk op zal drogen.

Er zijn geen simpele oplossingen

Tot slot roepen we op tot **een meer feitelijk, genuanceerd en realistisch debat over plastic**.

We delen de maatschappelijke zorgen over de gevolgen van wereldwijde overproductie en -capaciteit. Om die reden betreuen we het ook dat de onderhandelingen voor een wereldwijd plasticverdrag onlangs zijn gestrand. Mondiale afspraken zijn en blijven essentieel voor een Europese transitie naar duurzame productie, consumptie en het op gang brengen van een circulaire economie waarin plastic afval waarde heeft. Dat vergt dat maatregelen over de hele levenscyclus van plastic worden genomen en dat is geen eenvoudige puzzel in een onder druk staande wereldmarkt met geopolitieke spanningen.

Het is cruciaal de complexiteit te onderkennen en dat een simpel 'kraan dicht' voor plastic niet opgaat. Los van dat dit geopolitiek onhaalbaar is, is er inmiddels veel bewijs voor onbedoelde negatieve spiraaleffecten die van eenzijdige productiebeperkingen uitgaan: verstoorde internationale ketens, een uitwijken naar materialen met een hogere CO₂-uitstoot, een verdere verzwakking van de Europese interne markt en nog grotere afhankelijkheid van oncontroleerbaar maar hoogstwaarschijnlijk minder duurzaam geproduceerd plastic¹.

Laten we dus juist nu Europees samen optrekken in het uitbannen van problematische, vervuilende plastic toepassingen die aantoonbaar schadelijk zijn voor het milieu. Door de kans te grijpen om hier werk te maken van circulair plastic dat op EU-leest is geschoeid. Door onverkort

¹ Een recente studie van Oxford Economics onderstreept de risico's van het limiteren van productie en wijst op de mogelijke onbedoelde economische en milieugevolgen. Zie:

<https://www.oxfordeconomics.com/resource/mapping-the-plastics-value-chain/>

door te werken aan het pakket maatregelen dat de Placictafel is voorgesteld en **de aanpak structureel te verankeren**.

Voor het overleven van een plasticindustrie in Nederland raakt de tijd op. En zonder die industriële basis is elk circulair economiebeleid ongeloofwaardig. We roepen de Tweede Kamer daarom op nu de goede beslissingen te nemen, zodat de industrie perspectief houdt op het hier kunnen verduurzamen van plastic.